

Καπιταλισμός

Capitalism

Στη ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, με τον όρο καπιταλισμός δηλώνεται ένας ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ και ένα ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ, που αναπτύσσεται πάνω σ' αυτόν τον ιστορικά καθορισμένο τρόπο παραγωγής. Καπιταλισμός είναι ο τρόπος παραγωγής που βασίζεται στην ατομική ιδιοκτησία (ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ, ΑΤΟΜΙΚΗ), στα ΜΕΣΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ και στην εκμετάλλευση της ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ από το ΚΕΦΑΛΑΙΟ. Ως τρόπος παραγωγής ο καπιταλισμός χαρακτηρίζεται από τα εξής στοιχεία: την παραγωγή ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ, τη δημιουργία αγοράς στην οποία πουλιέται και αγοράζεται η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ, την κυριαρχία του ΧΡΗΜΑΤΟΣ ως μέσου συναλλαγών, τον έλεγχο της ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ από τους καπιταλιστές, τον κυρίαρχο ρόλο των καπιταλιστών στη διάθεση των πιστωτικών μέσων και, τέλος, τον ανταγωνισμό μεταξύ των ατομικών κεφαλαίων.

Ως κοινωνικο-οικονομικό σύστημα, ο καπιταλισμός χαρακτηρίζεται από τη διαίρεση της ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ σε δύο βασικές τάξεις με διαμετρικά αντίθετα συμφέροντα: την ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ και την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ. Οι καπιταλιστές είναι οι ιδιοκτήτες των μέσων παραγωγής, εκείνοι που ιδιοποιούνται την ΥΠΕΡΑΞΙΑ. Οι εργάτες, που στερούνται μέσα παραγωγής και συντήρησης, είναι υποχρεωμένοι να πουλούν την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ τους στους καπιταλιστές και να παράγουν, στον αναγκαίο χρόνο εργασίας (ΘΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ) τα μέσα συντήρησης και αναπαραγωγής τους και στον πρόσθετο χρόνο εργασίας (ΘΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ) την υπεραξία. Βασικός νόμος του καπιταλισμού είναι η παραγωγή υπεραξίας από την εργατική τάξη και η ιδιοποίησή της από την αστική τάξη. Βασική αντίθεση του καπιταλισμού είναι η αντίθεση μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας, δηλαδή η συλλογικοποίηση της παραγωγής από τη μια μεριά, και η ατομική, καπιταλιστική ιδιοποίηση του προϊόντος της εργασίας από την άλλη.